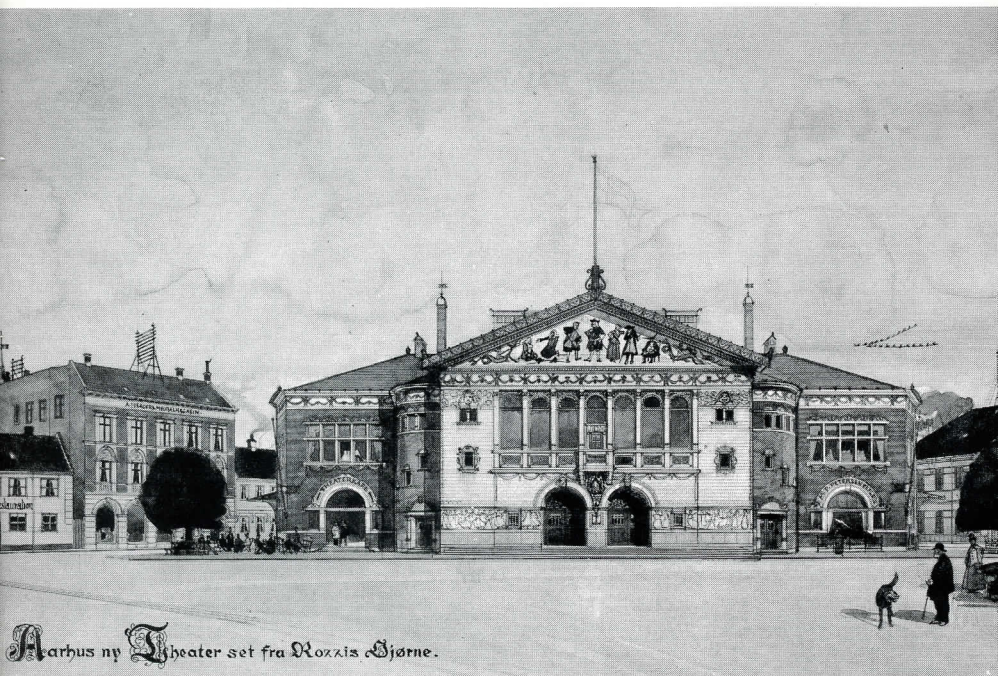

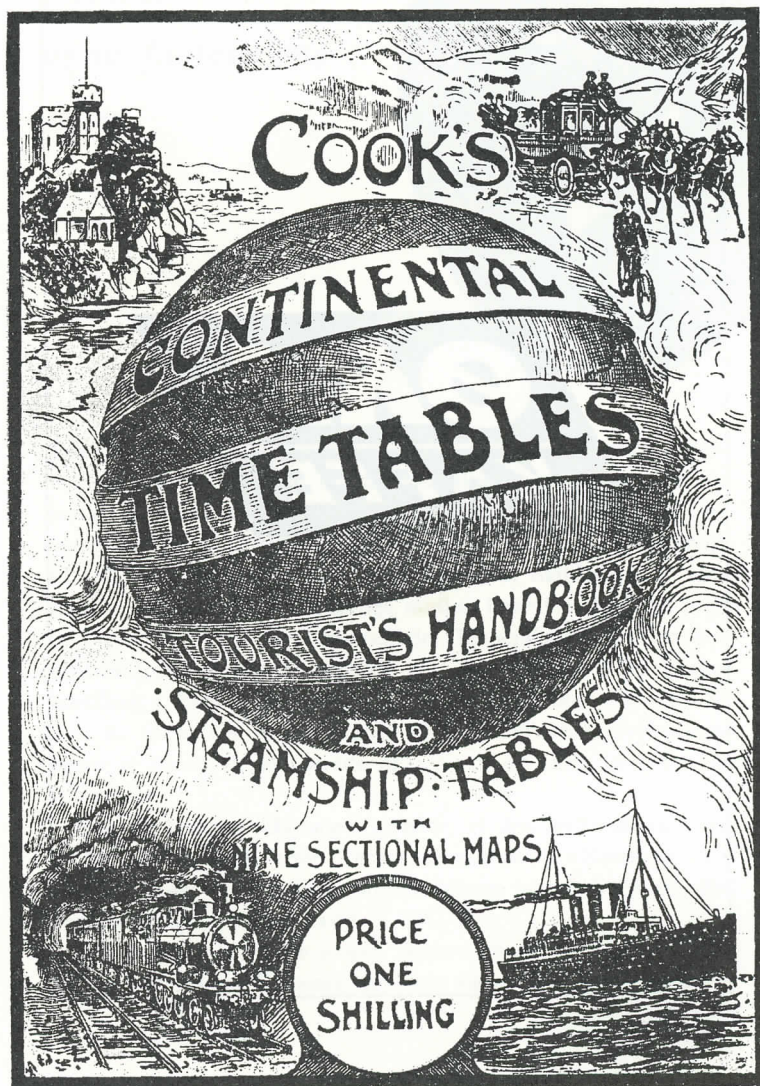
Aarhus ny Theater set fra Røzzis Bjarne.

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER

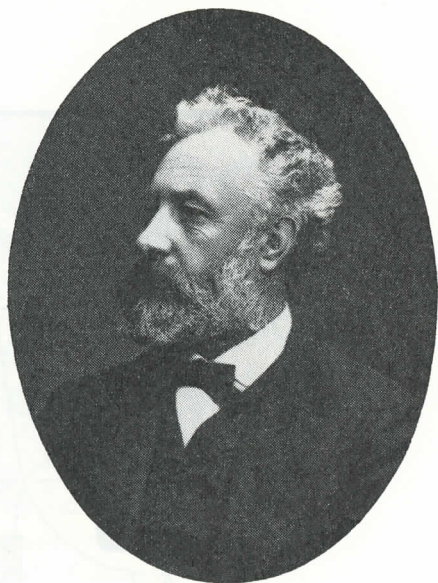
Sæsonen 1967-68

Teaterchef: Edvin Tiemroth

Den første verdensfartsplan

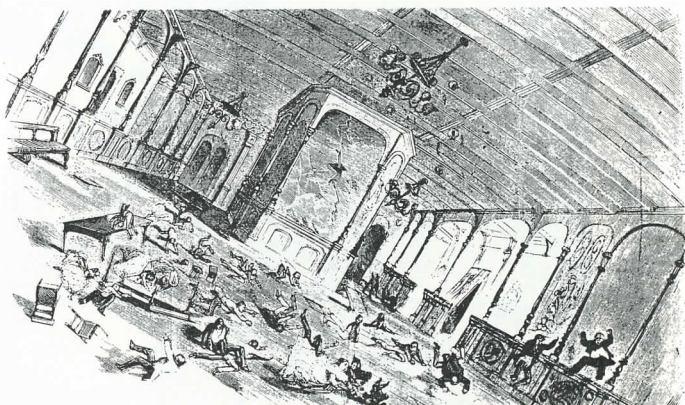
*Lidt om aftenens
forfatter
og om fantasifulde
rejser*

Jules Verne (1828–1905) er nok stadig den science-fiction-forfatter, der har solidest tag i publikum, skønt hans berømteste romaner nu er ca. 100 år gamle. Han begyndte som dramatiker og operalibrettist i 1850-erne uden større succes, men fandt snart sit felt, der skulle gøre ham verdensberømt: Skildringer af fantastiske rejser med alle tænkelige midler, hvoraf en god del først er blevet mulige i vort århundrede: Måneraketter, luftfartøjer, superkraftdrevne undervandsbåde etc. Ved en stor Jules Verne-udstilling i Paris i 1955 noteredes, at han var blevet oversat til over 80 forskellige sprog. Mange af hans fantastiske rejsebeskrivelser er blevet dramatiserede og i nyere tid filmatiserede med stor succes . . .

Det var bestemt ikke noget tilfælde, at den første atomdrevne u-båd blev opkaldt efter Vernes fantasifoster, »Nautilus«, der allerede under den mystiske kaptajn Nemos førerskab gjorde »En verdensomsejling under havet« i 1867–68.

Selv rejste Verne ikke meget, bortset fra en tur med datidens største skib »Great Eastern«, der satte sig direkte spor i romanen

»Great Eastern«s store salon under en storm i 1861.

Tegnet af skibspassager C. F. Hayward.

»Une Ville flottante«. Historien om »Great Eastern«, der med sine 32.000 tons holdt rekorden som verdens største skib i næsten 50 år, blev i øvrigt beskrevet af vor egen H. C. Andersen i det muntre eventyr »Den store Søslinge« (1872).

Fra rejsen med »Great Eastern« refererer Jules Verne en mindre ulykke, hvor fire matroser slås ihjel af en nykonstrueret spilbom. Han skriver derom: ». . . i øvrigt, englændere og amerikanere er så ligeglade, når det gælder menneskeliv. De ulykkelige var ikke andet end tappe, der kunne erstattes for en billig penge«.

Jules Verne havde sin tids traditionelle fordomme mod englændere og andre barbarer, men også en god del respekt for disse fremskridtsfolks måde at gå frem i verden på. På en vis måde er han også fuld af beundring for Mr. Phileas Foggs (næsten) urokkelige ro og hans væddelyst, men det har sikkert krympet sig i Vernes franske sjæl ved tanken om alle de penge, der gik til. Både Passepartout og Fix taler her Vernes sag. Faktisk

(Fortsættes side 9)

Passepartout:
Hov, hov, tonen!

Fix: Tonen?

Passepartout:
Nemlig!
Den er i farezonen,
nemlig!

Fix:
Førend De ved af det,
er De havnet
på stationen!

Phileas Fogg:
Jeg køber elefanten!

(Fortsat fra side 5)

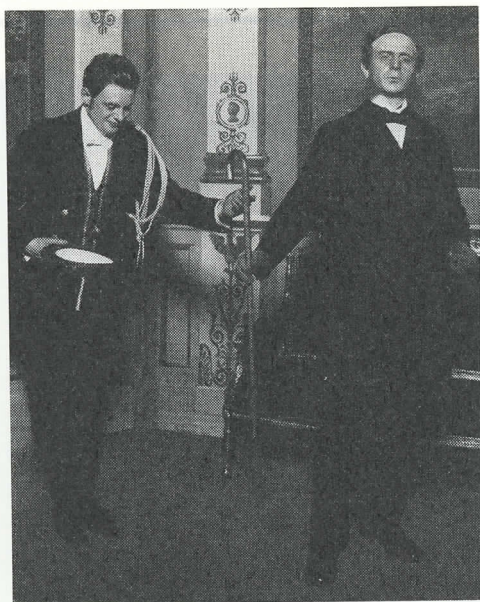
kostede rejsen Jorden rundt i 80 dage små 400.000 d. kr. i datidens mønt, hvilket vel bliver ca. 4 millioner i dag. Men et væddemål er et væddemål – for en englænder; taber han, er han villig til at sætte livet til. Alt ender jo lykkeligt! Og Fogg blev, »hvor usandsynligt det end kunne lyde, den lykkeligste ægtemand i verden som belønning for sin jordomrejse«. – »Der er vistnok mange, der ville rejse Jorden rundt for mindre end det«, slutter Jules Verne sin roman, næsten som i et suk.

Det var jo ingen »færdigpakket« turistrejse, Fogg begav sig ud på i efteråret 1872. I virkeligheden var den kun praktisk mulig, hvis intet uforudset indtraf undervejs, men de seneste årtiers raske udvikling i et så vigtigt kapitel som jernbane-nettet gjorde rejser af denne art mulige: Omkring 1850 var det samlede jernbanenet i hele verden på knapt 40.000 km; i 1860 var man oppe på ca. 106.000 km og i 1870 på 216.000 km. Hertil kom Suez-kanalens åbning i 1869, der i høj grad sparede sejltid. I øvrigt var det ikke gået så rapt frem med jordomrejsehastigheder siden portugiseren Magellans første ekspedition af denne art, der varede fra 20. sept. 1519 til 6. sept. 1522; Magellan kom ikke selv med hjem.

Også englænderen Cooks berømte jordomsejlinger i 1769–1771 og 1772–1775 varede små tre år hver; men han tog unægtelig også god tid til at opdage nyt land på den sydlige halvkugle undervejs.

Det er først med flyvemaskiner – i dag kan man i en superkomfortabel jetliner flyve jorden rundt på 43 timer til en billetpris af omkring 9.000 kr. – og nu senest med rumkabiner det for alvor er lykkedes at bringe rejsetiden ned jorden rundt. Havde Fogg været astronaut, havde det kun taget ham ca. 80 minutter, men til gengæld havde han næppe fået noget ud af det ud over et par billeder og måske en enkelt såkaldt spadseretur i rummet. Men meget billigere end Foggs tur er en sådan jordomrejse næppe.

Christian Ludvigsen.

Jorden rundt i Aarhus

»Jorden rundt i 80 dage«
har før været juleforestill-
ing på Aarhus Teater.

Det ligger så langt til-
bage som 1914, hvorfra dis-
se billeder stammer.

Gunnar Sommerfeldt som
Passepartout og Axel Strøm
som Phileas Fogg.

Johannes Guldbrandsen (Mustafa), Axel Strøm (Phileas Fogg), Aage Schmidt
(Corsican), Gunnar Sommerfeldt (Passepartout), Peter Christiansen (Fix).

Jorden rundt i dag

Nu kan man snart komme jorden rundt på otte timer – men jeg tror ærlig talt ikke, at Phileas Fogg ville have misundt os. Det er som om at jo hurtigere, det går, desto kedeligere bliver det.

Min hurtigste rejse rundt om jorden var med en lille flok turister for nogle få år siden. Jeg var fremmedføreren, men de andre betalte små 20.000 kroner per næse for på 31 dage at se alverdens vidundere, drikkepenge iberegnet.

Jeg glemmer aldrig, hvad en af damerne sagde, den dag vi skulle se det fjerde – eller måske var det det femte af vidunderne. »Jeg tager ikke med i dag,« erklærede hun. »Jeg vil hellere på indkøb . . .«

Den mest spændende oplevelse på rejsen var i Cambodja, hvor vi overnattede for at se den døde tempelby, Angkor. Det viste sig, at her blev der af en eller anden grund ikke serveret kaffe til middagen. Nu er jeg ikke selv kaffedriker, så da en af turisterne gjorde mig opmærksom på det, sagde jeg bare nå, det var da kedeligt . . .

Da vi mødtes ved morgenbordet, slog en isnende tavshed mig i møde. Så rømmede en af herrerne sig. De andre havde valgt ham som en slags tillidsmand, og han gav første strejkevarsel.

»Jamen hvad er der dog i vejen?« spurgte jeg bestyrtet.

De så forargede på hinanden. Ingen kaffe til aftensmaden – og så spurgte jeg, hvad der var i vejen! Det var en skandale! En af damerne var allerede ved at udfærdige et brev til *Ekstrabladet*, og gentog det sig, ville de ikke være med mere . . .

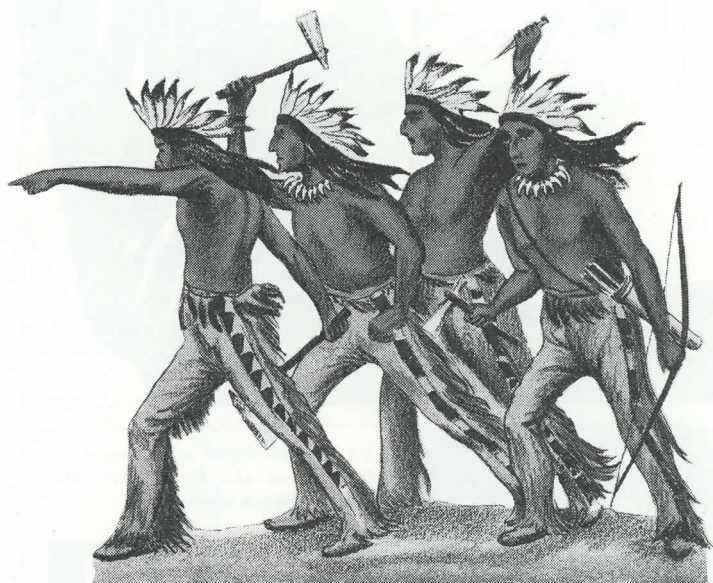
Den næstmest spændende oplevelse var i Katmandu, hvor en af damerne fik lopper på *Royal Hotel* . . .

Selvfølgelig kan man endnu finde pletter her på jorden, der er

nogenlunde uberørte, men det bliver sværere og sværere. Det er stadig, som om mit ansigt forlænges lidt, når jeg kommer til at tænke på en ekspedition til en hovedjægerlandsby i det nordlige Philippinerne for ikke så længe siden. På vejen for jeg vild, blev angrebet af en rasende buffalo og meget andet – og hvad tror De så var noget af det første, jeg så, da jeg endelig nåede frem til den fjerne landsby? En dreng, der drak Coca-Cola!

Skønt jeg kun var 3-4 år gammel, dengang det skete, husker jeg endnu den første gang, jeg så »Jorden rundt i 80 dage«. Det var i Randers Teater, og på et sted, hvor nogle onde mænd lå i skjul for at overfalde Phileas Fogg, sprang jeg op og råbte »pas på, pas på!« – det stod i avisen næste dag, fortæller min mor mig.

Karl Eskelund.

Phileas Fogg: Indianerne – til våben !

5. forestilling i sæsonen 1967-68

JORDEN RUNDT I 80 DAGE

Nybearbejdet af JENS LOUIS PETERSEN

efter Erik Bøghs syngespil

efter Jules Vernes roman

Musikken arrangeret og komponeret af ERIK FIEHN
Aarhus By-Orkester under ledelse af POUL LONDON

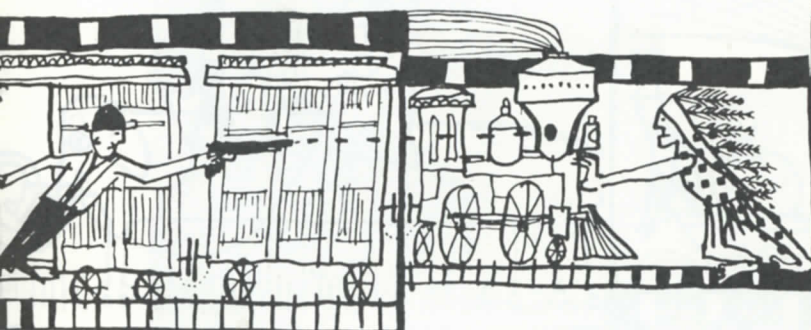
Danse: RODNEY HARVEY

Dekorationer og kostumer: BJØRN WIINBLAD

Iscenesættelse: EDVIN TIEMROTH

PERSONERNE:

En gadesanger		Erling Dalsborg
Stuart	} medlemmer af Reform-klubben ...	Asger Bonfils
Flanagan		Ulf Stenbjørn
Ralph		Valdemar Brodthagen
Fitzgerald		Gunnar Brandt
Gilbert		Svend Johansen
Sullivan		Aksel Erhardtsen
Passepartout		Hugo Herrestrup
Margaret		Karen Wegener
Phileas Fogg		Erno Müller
Jack		Bent Thalmay
George		Benny
		Bjerregaard
Mustafa		Paul Smyrner

Fix	Børge Hilbert
Corsican	Jørgen Fønss
Aonda	Lho Jansberg
Nemea	Fritze Hedemann
Parseren	Ejnar Larsen
Overbramineren	Ulf Stenbjørn
Underbramineren	Peter Eszterhás
Indisk politimand	Bent Conradi
Værten i San Francisco	Ejnar Larsen

1. banevogter	Benny Bjerregaard
2. banevogter	Bent Thalmay
Konduktøren	Frode Sørensen
Indianerhøvdingen	Svend Johansen
1. indianer	Svend Dam
2. indianer	Jørn Budolfsen
Sergenten	Bent Conradi
Kaptajn Cromarty	Paul Smyrner
1. styrmand	Erling Dalsborg
Maskinmester	Valdemar Brodthagen
En tjener	Jørn Budolfsen

BALLETTEN:

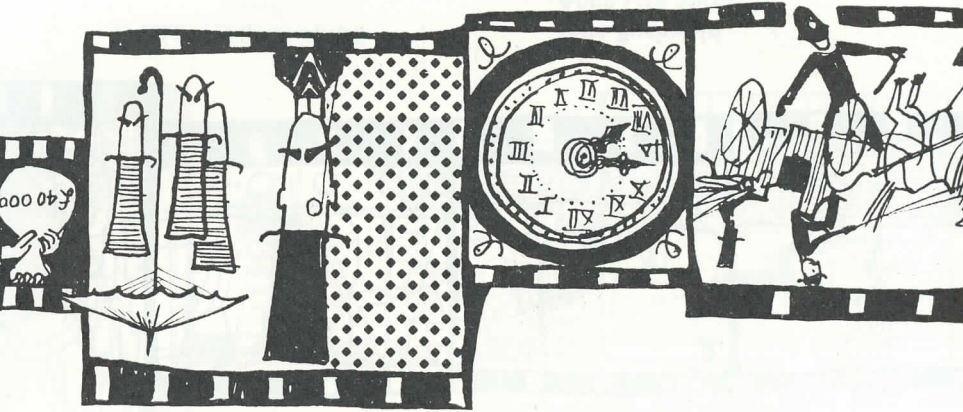
Jette Buchwald
Anne Lise Børre
Heidi Emmer
Jan Borall
Jørgen Krogh
Arne Sverre

Fortovsartister, søfolk, ægyptere, indere, indianere m. fl.

Sceneemester: Aage Rishøj – Belysningsmester: Carl E. Andreassen
 Regissør: Jørn Walsøe – Rekvizitør: Frode Sørensen
 Lydteknik: Niels Petersen – Repetitor: Peter Bech – Suffløse: Lise Wantzin

Spilletid ca. 2 1/4 time

Pause efter 5. billede

1. billede: **LONDON** Reformklubbens medlemmer mødes.
2. billede: **SUEZ** »M/S Mongolia« lægger til kaj.
3. billede: **INDIEN** I junglen.
4. billede: **INDIEN** Ved enkebålet.
5. billede: **INDIEN** På hotellet i Calcutta.
6. billede: **U.S.A.** I San Francisco-Bar.
7. billede: **U.S.A.** Overfaldet på Pacificbanen.
8. billede: **U.S.A.** Ved blodtræet.
9. billede: **ATLANTEN** I kahytten på »S/S Henriette«.
10. billede: **ATLANTEN** På dækket.
11. billede: **ATLANTEN** I bølgerne.
12. billede: **LIVERPOOL** På hotellet.
13. billede: **LONDON** 22. december kl. 8.54 i Reformklubben.

HANDLINGEN:

Passepartout:
Sir ! Deres nye kammertjener.

Fix: Signalement nr. 1 passer til punkt og prikke.

Phileas Fogg: I Hendes Majestæts navn forbyder jeg dette menneskeoffer!

Martinius Nielsen—Danmarks
mest berømte Phileas Fogg.

Jorden rundt i 1931

I 1931 gæstede Gerda Christophersen-tournéen Aarhus Teater med *Jorden rundt i 80 dage*. Ved den lejlighed skrev Gerda Christophersen i programmet:

»Det er som at læse et Eventyr, naar man sidder og gennemroder de gamle Udklip og Papirer, der findes i Teatrenes Arkiver angaaende Jules Vernes »Jorden rundt i 80 Dage«. Jeg kender intet andet folkeligt Stykke, der har haft saa langvarig Succes.

Jules Verne udsendte sin Roman 1875 – og Aaret efter var den allerede dramatiseret. Den gjorde en saa knusende Lykke, at Porte-saint-Martin-Teatret i Paris overhovedet ikke kunde slutte sin Sæson. Komedien gik baade Vinter og Sommer – ofte 2 Gange om Dagen, og i Løbet af det første Aar blev den opført 472 Gange.

Om Efteraaret 1876 havde Erik Bøgh sin danske Bearbejdelse færdig, som han opførte paa Casino i København. Der var indlagt en Mængde udmærkede Sange som gjorde, at mange syntes bedre om den danske end om den franske Bearbejdelse.

Paa Casino blev Forestillingen en Bombesucces og er senere atter og atter taget op med Aars Mellemrum – og har udvist den samme Tiltrækningskraft – trods Tidens Udvikling, der muliggør, at man nu pr. Flyvemaskine kan runde Jorden paa 8 og ikke 80 Dage.«

Kommende forestillinger . . .

Joe Orton's farce, *Penge i kisten*, Aarhus Teaters første forestilling i det nye år, fik sidste års kritiker-pris som Londons bedste lystspil-tekst – hvorfor – det er jo en makaber historie om unge, frække bankrøvere, der gemmer rovet i mors kiste på begravelsesdagen – hvorfor så? – Fordi den usandsynlige historie er fortalt med afvæbnende humor og opfindsomhed, fordi den rummer en fræk satire over vore mest fastgroede begreber – gode borgerdyder, konventionel sorg, de åh så ubestikkelige lovens håndhævere! Orton spiller bold med ting, vi plejer at skulle ta' højtideligt, – de, der skal gribe hans bolde og jonglere med dem, er: først og fremmest gæsten, Jørgen Ryg, i sin første store komedierolle som den sandhedskærlige bankrøver og Hannah Bjarnhof, første gang i vort ensemble, som den højst usentimentale sygeplejerske, Ole Wegener er juniorbedemand, Asger Bonfils kolerisk enkemand, og Aksel Erhardtsen en politiinspektør, som det noble Scotland Yard bestemt ikke ville lægge navn til.

Æreskunstneren Benny Andersen har oversat, Ivan Mogensen laver »scenografien« (som det så fint hedder) og Clara Østø sætter i scene.

Efter den engelske farce *Penge i kisten* opfører Aarhus Teater et værk af et af Frankrigs største digternavne. Jean Paul Sartre har taget en rigtig teater-tekst, Dumas' komedie om den engelske skuespiller Edmond Kean, og fortæller den på ny med hele sit vid og sin tindrende begavelse.

Dumas' historie fra 1820'erne er bevaret, om Londons forgydede »enfant terrible«, geniet, charmøren, drukkenbolden Kean (spillet af Erno Müller), om hans venner – fra selveste Prinsen af Wales til fattige gøglere og lyssky knejpeværter – og ikke mindst om hans veninder.

Sartre genfortæller historien om illusionernes verden, sandhed og løgn, virkelighed og komediespil med sin mest underfundige replikkunst. Oversættelsen er af en underfundig, dansk sprogkunstner, Jens Kruuse, og Edvin Tiemroth sætter i scene.

Phileas Fogg:
Aouda, tør jeg tro på min lykke?

Passepartout:
Margaret, jeg vil guldforfylde dig!

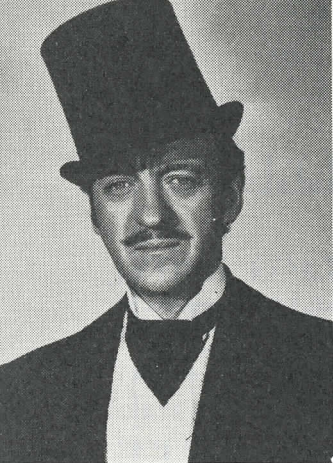
Margaret:
Vil du ikke hellere gifte dig med mig.

Fix: Amerika er frihedens
land – afskyeligt!

Passepartout: Friheden?

Fix: Nej, drikken!

JORDEN RUNDT

på film

Scener fra United Artists film fra 1956

TAG ALLE FORDELENE

— *tegn et abonnement!*

JYDSK FOLKESCENE

Et abonnement i Jydsk Folkescene giver *valg*frit adgang til alle Aarhus Teaters egne, offentlige forestillinger i sæsonen 1967–68.

Abonnementshæftet indeholder 6 kuponer, og *der kan benyttes 2 kuponer til hver forestilling.*

SERIE I

koster kr. 73,00 og giver adgang til orkesterplads, 1. parket og 1. balkon.

Eksempel på prisreduktion:

Orkesterplads, 1. balkon 1. rk.:

normal pris:	abonnementspris:	besparelse:
kr. 138,00	kr. 73,00	kr. 65,00

SERIE II

koster kr. 47,00 og giver adgang til 2. parket, parterre og 2. balkon 1.–3. rk.

Eksempel på prisreduktion:

2. parket:

normal pris:	abonnementspris:	besparelse:
kr. 90,00	kr. 47,00	kr. 43,00

Alle priser er incl. moms.

UNGDOMSABONNEMENT

Abonnementet omfatter unge over 14 år under uddannelse, nemlig studerende ved universitetet, højere læreanstalter og teknika, seminarieelever, skoleelever i ældre klasser, elever på ungdomsskoler og andre elever under uddannelse samt værnepligtige inden for forsvaret og civilforsvaret.

ABONNEMENTET KOSTER KR. 25,00 (incl. moms) og giver adgang til 4 forskellige af Aarhus Teaters egne offentlige forestillinger til ordinære priser eller Aarhus Teaters Studio.

Billet kan forudbestilles til premieren og de efterfølgende 9 opførelser af hver ny forestilling. Når abonnenten har anvendt alle 4 kuponer, vil der kunne tegnes nyt abonnement.

Såvel abonnement til Jydsk Folkescene som Ungdomsabonnement kan købes eller bestilles i Aarhus Teaters billetkontor, Scalias forhal, telf. (06) 12 26 22, hver dag kl. 11–18.

Teater andre steder

ODENSE TEATER fejrer julen med Thorbjørn Egner's børnekomedie *Dyrene i hakkebakkeskoven* i Birthe Backhausen's instruktion og med bl. a. Marianne Flor, Ulla Gottlieb, Benny Bundgaard og Lars Knutzon.

Efter jul kommer Noel Coward's to enaktere, *Aftenskygger* og *Familiealbum*, sat i scene af Lulu Ziegler og Kai Wilton. Gæsten Hans Kurt har den mandlige hovedrolle.

Teatrets klassiske skuespil i denne sæson bliver Schiller's *Maria Stuart*, iscenesat af Kai Wilton.

AALBORG TEATER's juleforestilling er Benjamin Britten's børneopera *Den lille skorstensfejer* med Mime Fønss, Harald Hejst, Lisbet Dahl og gæsten Bjørn Tidmand. Oversættelse og iscenesættelse: Volmer Sørensen.

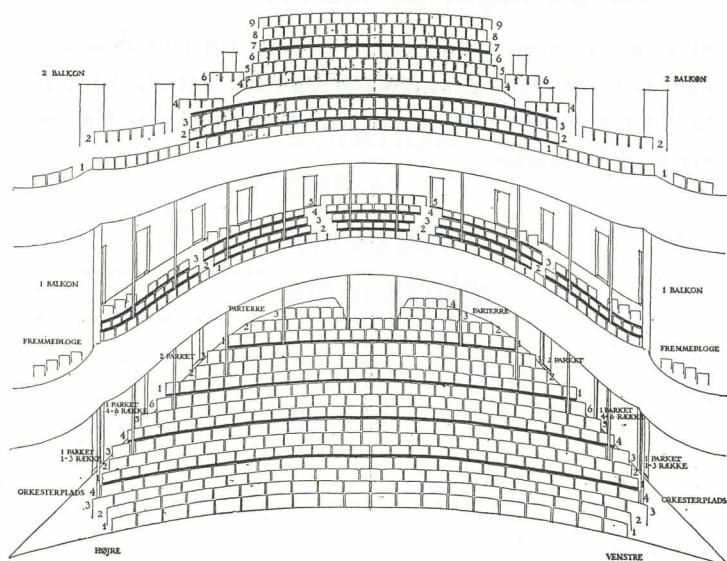
Nytårsaften er der premiere på *En skør én* af Marcel Achard i Jens Kruuses oversættelse og Volmer Sørensens instruktion. Judy Gringer er gæsten i den store kvindelige hovedrolle.

Næste premiere bliver Bernard Shaw's *Otte om kongen* med Preben Uglebjerg.

SVALEGANGEN spiller i december og januar to danske enaktere: *Til døden os skiller* af Anders Bodelsen med Aksel Erhardtzen og Asger Bonfils i Henrik Bering Liisbergs instruktion og Kaj Flummers dekoration og *Den kælnе morder* af Nils J. A. Schou i Asger Bonfils' instruktion og med Bent Conradi, Jørn Budolfsen og Birthe Mariat.

VESTERGADE 58 spiller John Osborne's *Blåt blod* med bl. a. Preben Neergaard, Lotte Hermann, Mikael Fønss og Jens Okking. Kasper Rostrup har sat i scene.

Senere kommer en dobbelt-forestilling bestående af Brecht's *Småborger-bryllup* og Bernard Shaw's *Forelskelse, forgiftning, forstening* under fællestitlen *Kærlighed og jalousi*. Hele personalet medvirker i Kasper Rostrups iscenesættelse.

	Ord. pris		Ord. pris
2. balkon, 7.-9. rk.	5,00	1. balkon, 3. rk., midtfor .	20,00
2. balkon, 4.-6. rk.	8,00	1. balkon, 2. rk.	20,00
2. balkon, 2. rk., siderne .	8,00	1. balkon, 1. rk.	23,00
2. balkon, 2.-3. rk., midtfor	10,00	Parterre	12,00
2. balkon, 1. rk.	14,00	2. parket, 1.-3. rk.	15,00
1. balkon - fremmedloge.	25,00	1. parket, 4.-6. rk.	19,00
1. balkon, 4.-5. rk.	15,00	1. parket, 1.-3. rk.	20,00
1. balkon, 3. rk., siderne .	10,00	Orkesterplads, 1.-4. rk. ...	23,00

Billetter kan købes og forudbestilles uden forhøjelse 6 dage frem fra kl. 11-18 i Scalas forhal. Efter kl. 18 salg til forestillingsaftenen i billetkontoret i teatrets forhal. - Telefon 12 26 22.

Billetpriserne kan forandres ved gæstespil, tourneer og særforestillinger. - Ved tlf.-bestilling betales et noteringsgebyr af 20 øre pr. billet. Alle ovennævnte priser er incl. garderobe og moms.

Programmets forside:

Illustration til gkl. bygningsinspektør, arkitekt Hack Kampmanns originalprojekt, 1898.